

УДК 631.157 : 338.439.66 : 633

НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ЗАПАСАМИ ЗАЛІЗОРУДНОЇ СИРОВИНИ НА МЕТАЛУРГІЙНОМУ ПІДПРИЄМСТВІ

*Ю. П. Синиціна, к. т. н, с. н. с., доцент, Національна металургійна
академія України, usynytsins@mail.ru*

Методологія дослідження. Результати отримані при застосуванні логістичного підходу у сфері матеріально-технічного постачання металургійного підприємства з використанням методів наукових досліджень, а саме: абстракції – при визначенні сутності та змісту категорії «логістична стратегія управління запасами»; загального й особливого – при виділенні специфічних рис сегменту ринку залізорудної сировини.

Результати. Виявлено варіативність категорії «логістична стратегія» у залежності від чинників науково-технічного прогресу, сучасної ієрархії факторів виробництва та системи соціально-економічних відносин. Визначено складові загальної логістичної стратегії. Доведено, що кожна із стратегій за функціональним поділом є складовою загальної стратегії за фаховим поділом. Визначено особливості ринку залізорудної сировини України. Розглянуто специфіку проявів закону попиту та пропозиції для ринку залізорудної сировини. Встановлено, що ринок залізорудної сировини, підкоряючись законам попиту та пропозиції в цілому, регулюється не тільки макро- та мікроекономічними, а також соціальними та соціально-психологічними чинниками, які впливають на формування ціни на залізорудну сировину.

Новизна. Представлено авторське тлумачення поняття «логістична стратегія». Вперше детально проаналізовані особливості ринку сировини та запропоновано логічне визначення етапів стратегічного управління запасами залізорудної сировини, напрямів реалізації стратегії та управління обмежуючими факторами.

Практична значущість. Матеріали дослідження, викладені у статті, можна використовувати для надання рекомендацій щодо удосконалення стратегічного управління запасами на металургійних підприємствах.

Ключові слова: стратегія, управління, планування, етапи, логістика, запаси, залізна руда, металургійне підприємство.

Література.

1. Экономика снабжения предприятий сегодня и завтра / А. И. Баскин, Г. И. Варданян. – М. : Экономика, 1990. – 208 с.
Ekonomika snabzheniya predpriyatiya segodnya i zavtra [Economical supply enterprises today and tomorrow]. / A. I. Baskin, G. I. Vardanyan. – М. : Ekonomika. 1990. – 208 p.
2. Управління ресурсами і витратами - Іванюта П. В., Лугівська О. П. Навч. посіб. / За ред. д. е. н., проф. Іванюти С. М. – К. : Центр навчальної літератури, 2009. – 320 с.
Upravlinnya resursamy i vytratamy [Management of resource and expenditures]. – Ivanyuta P. V., Lugivska O. P. Navch.pos. / Za red. d.e.n., prof. Ivanyuta S. M. – К. : Tsentr navchalnoyi literatury. 2009. – 320 p.
3. Економіка, організація та управління матеріально-технічним постачанням / Іванов Г. П., Філімонова Н. Н., Хруцький Є. А. / М. : Економіка, 2001. – 250 с.
Ekonomika, organizatsiya ta upravlinnya materialno-tekhnichnym postachannym [Economics, organization and management of economical technical supply]. / Ivanov G. P., Filimonov N. N., Khrutskiy Ye. A. / М. : Ekonomika. 2001. – 250 p.
4. Тевелев А. М., Касьян І. І. Матеріально-технічне постачання та збут на промисловому підприємстві. К. : Техніка, 2003. – 304 с.
Tevelev A. M., Kasyan I. I. *Materialno-tekhnichne postachannya ta zbut na promyslovomu pidpriyemstvi* [Economical technical supply and sale on industrial enterprise]. . К. : Tekhnika. 2003. – 304 p.
5. Крикавський Є. В. Логістичне управління : підруч. / Є. В. Крикавський. – Львів : Вид-во нац. ун-ту «Львівська політехніка», 2005. – 683 с.
Krykavskiy Ye. V. *Logistichne upravlinnya: pidruch* [Logistic management]. / Ye. V. Krykavskiy. – Lviv : Vyd-vo nats. un-tu «Lvivska politehnika», 2005. – 683 p.
6. Ларина Р. Р. Логистика в управлении организационно-экономическими системами: монография / Р. Р. Ларина, В. Л. Пилушенко, В. Н. Амитан. – Донецк : ВИК, 2003. – 239 с.
Larina R. R. *Logistika v upravlenii organizatsionno-ekonomicheskimi sistemami* [Logistics in management of organization economics systems] : monografiya / R. R. Larina, V. L. Pilyushenko, V. N. Amitan. – Donetsk : VIK. 2003. – 239 p.
7. Окландер М. А. Логистика : навч. пос.. / М. А. Окландер. – К. : Зовнішня торгівля, 2005. – 234 с.
Oklander M. A. *Logistika* [Logistics] : navch.pos. / M. A. Oklander. – К. : Zovnishnya torgivlya, 2005. – 234 p.
8. Логистика : учеб. пос. для вузов / Под ред. Б. А. Аникина. – М. : Инфра-М, 1999. – 326 с.
Logistika [Logistics] : ucheb. pos. dlya vuzov / Pod red. B. A. Anikina. – М. : Infa-M, 1999. – 326 p.
9. Бажин И. И. Проектно-логистическое управление ресурсным обеспечением : [монография] / И. И. Бажин, В. В. Сысоев. – Нижний Новгород : Гладкова О. В., 2005. – 222 с.
Bazhyn I. I. *Proektno-logisticheskoe upravlenie resursnym obespecheniem* [Project logistics management of resource's maintenance] : [monografiya] / I. I. Bazhyn, V. V. Sysoev, O. V. Gladkova – Nizhniy Novgorod : 2005. – 222 p.
10. Бауэрсокс Д. Д. Логистика : интегрированная цепь поставок / Бауэрсокс Д. Д., Клосс Д. Д. ; пер. с англ. Н. Н. Барышникова, Б. С. Пинскер. – 2-е изд. – М. : Олимп-Бизнес, 2005. – 640 с.
Bauersoks D. Dg. *Logistika : integrirovannaya tsep postavok* [Logistics : integrated supplying chain]. / D. Dg. Bauersoks, D. Dg. Kloss.: per. s ang. – 2-e izd. – М. : Olimp-Biznes, 2005. – 640 p.
11. Варес А. Ю. Логистика в системе маркетингового управления. // Модели управления в рыночной экономике (сб. науч. тр.). Общ. ред. и предис. Ю. Г. Лысенко; Донецкий нац. ун-т. Донецк : ДонНУ. – 2000. – Спец. вып. – С. 157–163.
Vares A. Yu. *Logistika v sisteme marketingovogo upravleniya. // Modeli upravleniya v rynochnoy ekonomike* [Logistics in marketing's management system. // Management's models in marketing economics]. (sb. nach. tr.). Obshch. red. i predis. Yu. G. Lysenko; Donetskii nats. un-t. Donetsk : DonNU. – 2000. – Spets.vyp. – P. 157–163.
12. Афанасьев М. В., Рогожина І. В. Структура динамічної моделі логістичного циклу // Вісник Київського національного торговельно-економічного університету. – 2003. – № 1. – С. 62–67.

Afanasev M. V., Rogozhina I. V. *Structura dinamicnoyi modeli logistychnogo tsykladu* [Structure of dynamic's model of logistics' cycle]. // *Visnyk Kyivskogo natsionalnogo torgivnelno-ekonomichnogo universytetu*. – 2003. № 1. – P. 62–67.

13. Радецька О. О., Трифонова О. В. Управління витратами виробництва та проблеми ціноутворення // *Розвиток соціально-економічних відносин в умовах трансформації економіки України. Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. студ. та молодих вчених. Т.1.* – Хмельницький : ХНУ, 2006. – С. 174–176.

Radetska O. O., Trifonova O. V. *Upravlinnya vytratamy vyrobnytstva ta problemy tsinoutvorennya // Rozvytok sotsialno-ekonomichnykh vidnosyn v umovakh transformatsiyi ekonomiky Ukrayiny* [Management of production expenditure and price formation problems // Development of social economical relations in economical transformation conditions of Ukraine]. *Materialy Vseukr. nauk.-prakt. konf. stud. ta molodykh vchenykh. T.1.* – Khmelnytskyi : KhNU.2006. – P. 174–176.

14. Федосова И. В. Концепция управления запасами в логистических системах /Сб. «Модели управления в рыночной экономике». Спецвыпуск. Общ. ред. Ю. Г. Лысенко; Донецкий нац. ун-т. – Донецк : ДонНУ, 2004. – С. 201–209.

Fedosova I. V. *Kontseptsiya upravlinnya zapazamy v logistychnykh systemakh / Modeli upravleniya v rynochnoy ekonomike* [Conception of supplies management in logistics systems / Col. Management models . in marketing's economics]. *Spetsvyпуск. Obshch. red. Yu. G. Lysenko; Donetskyy nats. un-t. Donetsk: DonNU.* – 2004.– P. 201–209.

15. Алькема В. Г. Логістика. Теорія та практика : навч. посібник / В. Г. Алькема, О. М. Сумець. – К. : Професіонал, 2008. – 272 с.

Alkema V. G. *Logistika. Teoriya ta praktika* [Logistics. Theory and practice] : navch.pos./ V. G. Alkema, O. M. Sumets – K. : Profesional, 2008. – 272 p.

16. Леншин И. А. Логистика. В 2 ч. : Ч.1 / И. А. Леншин, Ю. И. Смоляков. – М. : Машиностроение, 1996. – 246 с.

Lenshin I. A. *Logistyka* [Logistics]. V 2 ch.: Ch. 1 / I. A. Lenshin, U. I. Smolyakov. – M. : Mashinostroenie, 1996. – 246 p.

17. Ковальчук І. В. Управління запасами у забезпеченні конкуренто-спроможності підприємств / І. В. Ковальчук, Т. В. Косарева // *Економіка АПК.* – 2005. – № 7. – С. 86–94.

Kovalchuk I. V. *Upravlinnya zapasamy u zabezpechenni konkurentospromozhnosti pidpryemstv* [Supplies' management in security of enterprises' competition ability]. / I. V. Kovalchuk, T. V. Kosareva // *Ekonomika APK.* – 2005. – №7. – P. 86–94.

18. Ринок сталі 2012 та оцінка перспектив розвитку галузі [Електронний ресурс] // Компанія Baker Tilly Ukraine – Режим доступу: <http://www.bakertilly-ukraine.com>

Rynok stali 2012 ta otsinka perspektyv rozvytku galuzi [Steel's market 2012 and evaluation of perspectives branch' development]. [Elektronnyy resurs] // *Kompaniya baker Tilly Ukraine – Regym dostupu: http://www.bakertilly-ukraine.com*

19. Економічна енциклопедія: у трьох томах [відп. ред. Мочерний С. В.] – К. : Академія, 2001. – Т. 2. – 2001. – 848 с.

Ekonomicheskaya entsiklopediya [Economical encyclopedia] : u trekh tomakh [vidp. red. Mocherniy S. V.] – K. : Akademiya, 2001. – T. 2. – 2001. – 848 p.

20. Економічний енциклопедичний словник : у 2 т. Т.1 /С. В. Мочерний, Я. С. Ларіна, О. А. Устенко, С. І. Юрій; за ред. С. В. Мочерного. – Львів : Світ, 2005. – 616 с.

Ekonomichniy entsiklopedichniy slovnyk [Economical encyclopedia' vocabulary] : u 2 t. T. 1 / S. V. Mocherniy, Ya. S. Larina, O. A. Ustenko, S. I. Yuriy, za red. S. V. Mocherniy. – Lviv : Svit, 2005.– 616 p.

21. Сумець О. М. *Стратегія підприємства. Теорія, ситуації, приклади* : навч. посібник / О. М. Сумець. – К. : Професіонал, 2005. – 320 с.

Sumest O. M. *Strategiya pidpryemstva. Teoriya, sytuatsii, pryklady* [Enterprise' strategy. Theory, situation and examples] : navch. pos./ O. M. Sumest – K. : Profesional, 2005. – 320 p.

22. Армстронг М. Менеджмент: методы и приемы / М. Армстронг ; перевод с 3-го англ. изд. – К. : Знання-Прес, 2006. – 876 с.

Armstrong M. *Menedzhment: metody i priyomy* [Management ; methods and receptions]. / M. Armstrong; perevod s 3-go angl. izd. – K. : Znannya-Pres, 2006. – 876 p.

23. Баумэн К. Основы стратегического менеджмента / К. Баумэн; пер. с англ. под ред. Л. Г. Зайцева, М. И. Соколовой. – М. : Банки и биржи; ЮНИТИ, 1997. – 175 с.

Baumen K. *Osnovy strategicheskogo menedzhmenta* [Bases of strategic management] / K. Baumen; per. s ang. pod red. L. G. Zaytseva, M. I. Sokolovoy – M. : Banki i birzha; UNITI, 1997. – 175 p.

24. Мескон М. Х. Основы менеджмента : [учеб.] / М. Х. Мескон, М. Альберт, Ф. Хедоури ; пер. с англ. – М. : Дело, 1998. – 800 с.
Meskon M. Kh. *Osnovy menedzhmenta* [Bases of management] : [ucheb.] M. Kh. Meskon, M. Albert, F. Chedouri; per. s ang. – Delo, 1998. – 800 p.
25. Основы менеджменту / П. Робінс, С. ДеЧенцо, А. Девід ; пер. з англ. – К. : Основи, 2002. – 671 с.
Osnovy menedzhmentu [Bases of management]. / P. Robins, S. de Chensto, A. Devid; per. s ang. – K. : Osnovy, 2002. – 671 p.